

รายงานการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตกล้วยไม้เชิงการค้า ระยะที่ ๒ (Research for Development of Technology for Commercial Orchid Production Phase 2)

คณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ

ศาสตราจารย์ ดร. อารีย์ วรรณวัฒน์

สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช

สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร

ผู้ร่วมวิจัย

ดร. อัจฉรย์ สุขธำรง

ดร. เรณู ขำเลิศ

นางสาวสุทธิพร ศศิธร

ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีงบประมาณ ๒๕๔๒-๒๕๔๔

พฤษภาคม ๒๕๔๕

บทคัดย่อ

การดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตกล้วยไม้ 3 ปี ได้ก่อให้เกิดศักยภาพการผลิตขยายพันธุ์กล้วยไม้หลายสกุล การให้บริการผลิตกล้วยไม้แก่ลูกค้า และการผลิตกล้วยไม้ของมหาวิทยาลัยจนสามารถขยายไปสู่การเริ่มต้นของการปลูกกล้วยไม้เชิงการค้า การทดลองสูตรอาหารเพาะเลี้ยงต้นอ่อนในระยะสุดท้ายก่อนนำออกจากขวดพบว่า สูตรอาหารไม่จำเป็นต้องใส่น้ำมะพร้าวสำหรับกล้วยไม้สกุลหวาย เป็นการลดต้นทุนการผลิตได้ และได้สูตรปุ๋ยสำหรับกล้วยไม้วัยเล็กที่มีราคาถูกสามารถนำแม่ปุ๋ยมาผสมใช้เอง เพื่อลดต้นทุนการซื้อปุ๋ยสำเร็จรูปที่มีราคาแพง

Abstract

Three years of research and development of orchid for commercial production has established the laboratory facilities for propagation of several orchid species. In addition to the service to customers this facility generated orchid seedlings for commercial production. To reduce the cost of propagation the coconut water could be omitted from the culture medium at the last subculture. The nutrient solution for orchid seedlings could be formulated using commercial fertilizers on the market, so the cost of fertilizer could be substantially reduced.